

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 21 mars 1924 kl. 3 e. m

Utlåtande angående väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändrade bestämmelser i fråga om skyldigheten att underhålla enklare vägar.

(2:a avd.).

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 74, av herr *Aarnseth* har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att genom skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning och förslag i fråga om rätt för vederbörande myndigheter att ådöma antingen väghållningsskyldiga eller intressenter i enklare väg skyldighet att underhålla densamma.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna framställning, hänvisas till motionen.

Sedan 1914 har riksdagen beviljat anslag för anläggning av s. k. enklare vägar. Anslaget, som alltsedan 1922 avser hela landet, har för budgetåret 1924—1925 upptagits till 600,000 kronor.

Medan allmänna vägbyggnadsanslaget kommer till användning huvudsakligen endast för landsvägar eller vägar, som hava större betydelse för den allmänna samfärdseln, har anslaget till enklare vägar tillkommit för att nödtorftigt tillgodose behovet av kommunikationer inom befolkningsfattiga trakter av riket, i främsta rummet de fyra nordligaste länen. Detta anslag avser att möjliggöra anläggandet av vägar, som visserligen icke uppfylla de fordringar, vilka ställas på landsväg i fråga om bredd, lutningsförhållanden, bärighet o. s. v., men som dock äro körbara alla tider på året, således även vår och höst.

Enligt en den 21 oktober 1921 i ämnet utfärdad kungörelse, nr 656, tillkommer det väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att, efter prövning och fastställelse av plan för väganläggningen, bevilja bidrag till densamma med högst $\frac{2}{3}$ av beräknat kostnadsbelopp. I undantagsfall kan, efter prövning av Kungl. Maj:t, högre anslag utgå. Ärenden, som avse bidrag till väganläggningar inom andra län än de fyra nordligaste, höra alltid under Kungl. Maj:ts prövning.

Ifrågavarande »enklare vägar», äro att hänföra till de i väglagen avsedda allmänna vägarna, d. v. s. vägar, som prövats vara för allmänna

samfärdseln nyttiga och nödvändiga. På grund härav kunna bidrag till deras anläggning och underhåll åläggas vederbörande vägdistrikt.

Motionären har nu gjort gällande, att ett i och för sig önskvärt anläggande av dylik enklare väg understundom skulle stöta på hinder därigenom, att vederbörande menighet på grund av motvilja att i framtiden svara för underhållet av vägen, icke skulle vilja tillstyrka densammas anläggande. Förklaringen härtill skulle vara den, att i allmänhet endast lokalt intresse funnes för dylik anläggning. För vinnande av rättelse i det uppgivna missförhållandet har motionären föreslagit, att de mera lokala intressenterna för vägens anläggande skulle kunna åläggas densammas underhåll.

Utskottet får till en början framhålla, att i fall då vägdistrikt åläggas att svara för enklare vägs underhåll, detta föregåtts av vederbörlig prövning, att vägen är för den allmänna samfärdseln nyttig och nödvändig. Vid dylik prövning torde menighets avstyrkande icke tillmätas avgörande betydelse. Med hänsyn härtill och då utskottet i varje fall finner, att staten såsom bidragsgivare å sin sida torde hava skäl att hålla på den större garanti för vägens fortbestånd, som ligger däri, att densammas underhåll ankommer på vägdistriktet, anser sig utskottet icke kunna förorda motionärens förslag. I detta sammanhang torde kunna erinras, att till och med s. k. ödebygdsvägar, till vilkas anläggande staten jämväl lämnar väsentligt bidrag — ehuru dessa vägar icke prövats för den allmänna samfärdseln nyttiga och nödvändiga — genom bestämmelserna i 1919 års lag om ödebygdsvägar ifråga om underhållet blivit likställda med allmänna vägar.

Utskottet.

Under återopande av det ovan anförda hemställer utskottet,

att förevarande motion II: 74 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 21 mars 1924.

På jordbruksutskottets vägnar:

O. NILSSON.

Vid dessa ärendens slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Hellström*, *Nilsson* i *Kabbarp*, *Boberg*, *Ingeström*, *Norin*, *Lindstrand*, *Lundell* och *Gabrielsson*, samt

från andra kammaren: herrar *Nilsson* i *Tånga*, *Olsson* i *Broberg*, *Johansson* i *Uppmälby*, frih. *Hermelin*, *Uddenberg* i *Karlskoga*, *Aarnseth*, *Pettersson* i *Stäringe* och *Carlström* i *Helgagård*.